

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA w ŁODZI**

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO 61-42(42)12/RB

Łódź, dnia 30 kwietnia 2013 r.

DECYZJA Nr RŁO 18/2013

Na podstawie 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., Nr 267) w zw. z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz stosowanie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy,

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

umarza się jako bezprzedmiotowe w całości wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez AIDA SYSTEM Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Konstancynie Łódzkim, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na posługiwaniu się w materiałach reklamowych określeniem „bank”, które zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2002 r. nr 72 poz. 665 ze zm.) może być używane w nazwie oraz dla określenia działalności lub reklamy wyłącznie banków w rozumieniu tej ustawy, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ustawy z 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503 ze zm., dalej „u.z.n.k.”) oraz nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206, dalej „u.p.n.p.r.”) i jako naruszenie zbiorowych interesów konsumentów może zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwany dalej: „Prezesem Urzędu” – wszczął postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy na rynku poza bankowych usług finansowych, w tym udzielania pożyczek konsumentom lub pożyczek pieniężnych od konsumentów, świadczonych przez przedsiębiorców mających swoje siedziby na obszarze aglomeracji łódzkiej, nie doszło do naruszenia chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniających podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach lub wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RŁO-405-18/12/AK).

Prezes Urzędu w dniu 10 września 2012 r. wszczął postępowanie w związku z informacjami, że AIDA SYSTEM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Konstancynie Łódzkim – zwana dalej: „Spółka” – w ramach prowadzonej działalności posługuje się również nazwą „Weksel Bank”. Spółka nie jest bankiem w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2002 r. nr 72 poz. 665 ze zm.) – zwanej dalej: „Prawo bankowe”, a tylko takie podmioty mają prawo używania dla określenia swej działalności lub reklamy określenia „bank”. Wynikało z tego, że Spółka posługuje się tym określeniem bezprawnie.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Spółka w piśmie z dnia 1 lutego 2013 r. poinformowała Prezesa Urzędu, że aktualnie nie prowadzi działalności gospodarczej w pełnym tego słowa znaczeniu. Spółka utraciła wszystkich kontrahentów, przestała osiągać przychody i popadła w zadłużenie. W zakresie swojej działalności Spółka nigdy nie prowadziła i nie prowadzi działalności bankowej. Spółka zleciła utworzenie strony internetowej zawierającej określenie „weksel bank”, jednak nie służyła ona ani do promocji działalności bankowej, ani tym bardziej do pozyskiwania środków i ich gromadzenia. Spółka użyła tej nazwy nie wiedząc, iż może ona stanowić naruszenie prawa. (dowód: karta nr 99).

Pismem z dnia 26 marca 2013 r. Prezes Urzędu zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w przedmiotowym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. (dowód: karta nr 110).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

AIDA SYSTEM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Konstancynie Łódzkim jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000237475. Przedmiotem działalności Spółki jest między innymi sprzedaż detaliczna oraz hurtowa różnego rodzaju towarów. W Rejestrze Przedsiębiorców jako nazwa widnieje jedynie określenie „Aida system”. (dowód: karty nr 100-106).

Spółka została wpisana na listę ostrzeżeń publicznych prowadzoną przez Komisję Nadzoru Finansowego. Wskazane na tej liście podmioty nie posiadały zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego na wykonywanie czynności bankowych, w szczególności na przyjmowanie wkładów pieniężnych w celu obciążania ich ryzykiem. (dowód: http://bip.knf.gov.pl/?l=/Urzad_Komisji/042_Ostrzezenia_publiczne/000_index.html).

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 29 września 2009 r. zawiadomiła Prokuraturę Okręgową w Warszawie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa stypizowanego w art. 171 ust. 1 Prawa bankowego przez A S (Prezesa Zarządu Spółki). W uzasadnieniu wskazanego zawiadomienia Komisja Nadzoru Finansowego wskazała, iż Spółka występowała wcześniej pod nazwą Weksel Bank, ale w wyniku jej interwencji zaprzestała używania tej nazwy. W dalszej części Komisja Nadzoru Finansowego wskazała, iż Spółka mogła oferować klientom usługi bankowe, to jest bez stosownego zezwolenia wykonywać czynności bankowe, prowadząc działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych, prawnych lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej w celu obciążenia ich ryzykiem. (dowód: karty nr 78-80).

Spółka, pismem z dnia 8 sierpnia 2009 r., poinformowała Komisję Nadzoru Finansowego, że nazwa Weksel bank została umieszczona jedynie na stronie internetowej www.weksel-bank.pl. Strona ta została niezwłocznie zablokowana, a jej nazwa zmieniona. W nowej nazwie strony nie figuruje nazwa bank. (dowód: karta nr 81).

W trakcie prowadzonego karnego postępowania przygotowawczego D J – pełnomocnik Spółki – zeznał, iż cyt. „(...) w 2009 r. założona została witryna internetowa o nazwie www.weksel-bank.pl. Została ona usunięta nim jeszcze Komisja Nadzoru Finansowego zwróciła nam uwagę bowiem sami zorientowaliśmy się, że nie jest to zgodne z prawem.” (dowód: karty 82-83).

Spółka w toku wskazanego powyżej postępowania przygotowawczego, wskazała, iż otrzymała pięć pożyczek, które zostały zabezpieczone wystawionym przez nią wekslem. (dowód: karta nr 84).

W dniu 16 czerwca 2010 r. Prokuratura Rejonowa w Tomaszowie Mazowieckim wniosła do Sądu Rejonowego w Pabianicach akt oskarżenia przeciwko A S (Prezesowi Zarządu Spółki), oskarżając ją o to, że w okresie od 2 czerwca 2009 r. do 11 maja 2010 r. w Tomaszowie Mazowieckim bez zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego prowadziła działalność polegającą na gromadzeniu środków pieniężnych innych osób fizycznych w celu obciążenia ich ryzykiem, w ten sposób, że jako Prezes Zarządu Spółki działając pod pozorem sprzedaży środka czyszczącego „BIOCLEANER” przyjmowała od klientów wpłaty po 200 zł. stanowiące w rzeczywistości wkład finansowy inwestycji obciążonej ryzykiem, oferując zysk z inwestycji rocznej w przedziale od 15% do 25% i od 70% do 100% z inwestycji dwuletniej, w zależności od przedziałów kwotowych, gromadząc w ten sposób kwotę nie mniejszą niż 93.200 zł. to jest o przestępstwo z art. 171 ust. 1 Prawa bankowego. (dowód: karta nr 85).

W trakcie rozprawy głównej w ramach postępowania toczonego w Sądzie Rejonowym w Pabianicach o sygn. akt II K 1180/10 A S wyjaśniła, iż cyt. „Jeżeli chodzi o Weksel Bank to nie jest firma ani twór. (...) Weksel bank nie był podmiotem.” oraz „Ta strona pojawiła się, ale w momencie kiedy były wątpliwości co do słowa Bank ona przestała funkcjonować.” (dowód: karta nr 88).

W dniu 24 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy w Pabianicach wydał wyrok, na mocy którego oskarżoną A W (z domu S) uniewinnił od zarzucanego jej czynu. (dowód: karta nr 109).

W dniu 14 lipca 2009 r. ukazał się na stronie internetowej dziennika „Rzeczpospolita” (www.rp.pl) artykuł pod tytułem „Inwestycje bez nadzoru” autorstwa Moniki Krześniak oraz Wojciecha Iwaniuka. Autorzy ci podnieśli, iż na rynku działa spółka o nazwie Weksel bank, pomimo braku stosownych licencji. (dowód: karta nr 18). Pismem z dnia 28 września 2012 r. PRESSPUBLICA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (wydawca dziennika „Rzeczpospolita”) wyjaśniła, iż materiały o charakterze reklamowym były umieszczane jedynie na stronie internetowej firmy oraz, że według współautorki publikacji pani Moniki Krześniak, w krótkim okresie czasu po wspomnianej publikacji strona internetowa www.weksel-bank.pl została usunięta. (dowód: karta nr 56).

Zgodnie z art. 105 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) – zwanej dalej: „ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów” – nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok.

Prezes Urzędu zważył, co następuje :

W postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów ustawodawca ustanowił roczny termin przedawnienia wszczęcia postępowania w sprawie naruszenia zbiorowych interesów konsumentów (art. 105 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów). Termin ten jest liczony od końca roku, w którym zaprzestano stosowania tych

praktyk. Zatem przedawnienie będzie następowało zawsze jedynie w jednym dniu roku, a mianowicie 31 grudnia. Bieg terminu nie podlega przerwaniu, przedłużeniu ani skróceniu. Na jego bieg nie ma wpływu prowadzone w sprawie postępowanie wyjaśniające. Nie powoduje ono przerwania czy przedłużenia terminu przedawnienia. Aby do przedawnienia nie doszło, Prezes Urzędu musi wszcząć w odpowiednim terminie właściwe postępowanie w sprawie. Odmienne niż w art. 76 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów określony został również początek biegu terminu przedawnienia. Liczy się on nie od dopuszczenia się naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ale od zaprzestania takich naruszeń. Unormowanie takie jest uzasadnione charakterem ściganych w tym postępowaniu naruszeń. Przedsiębiorca czułby się bezkarny, gdyby ustawa umożliwiała stosowanie przez niego zakazanych praktyk przez dowolny okres bez żadnych sankcji, o ile tylko udałoby mu się je stosować bezkarnie przez określony w ustawie czas. Takie uregulowanie pozostawia zarazem Prezesowi Urzędu pewien czas na podjęcie decyzji, czy dane praktyki uzasadniają wszczęcie postępowania przeciwko przedsiębiorcy. Nawet jeszcze po ich zaprzestaniu zdąży przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, które pozwoli mu podjąć stosowną decyzję. Dla rozpoczęcia biegu przedawnienia wystarczy, aby przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów. Nie jest wymagane, aby usunął skutki wcześniej dokonanych naruszeń. (M. Radwański [w:] A. Stawicki, E. Stawicki, „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz” – Warszawa 2011 r., str. 972).

Upływ terminu przedawnienia skutkuje niemożnością wszczęcia przez Prezesa Urzędu postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jeśli natomiast dopiero w toku postępowania ujawniło się, że już przed jego wszczęciem nastąpiło przedawnienie, postępowanie powinno zostać umorzone na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., Nr 267) – zwanego dalej: „k.p.a.” – jako bezprzedmiotowe w całości. Upływ terminu przedawnienia sprawia, że przedsiębiorcy nie spotkają żadne przewidziane w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów sankcje przewidziane w tym postępowaniu. (*ibidem*, str. 973).

Jak wykazało postępowanie dowodowe Spółka posługiwała się określeniem „bank” jedynie w materiałach zamieszczonych na swojej stronie internetowej pod adresem www.weksel-bank.pl. Z zebranego materiału dowodowego wynika zaś, że przedmiotowa strona została usunięta z obrotu gospodarczego w połowie roku 2009. Uznać zatem należy, iż Spółka zaniechała zarzucanej jej praktyki tego samego roku, a zatem przedawnienie nastąpiło z dniem 1 stycznia 2011 r. Przedmiotowe postępowanie wszczęte zostało w dniu 10 września 2012 r., a więc już po terminie jego przedawnienia.

Na mocy art. 105 § 1 k.p.a., gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny staje się bezprzedmiotowe w całości lub w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o jego umorzeniu. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania lub może ona powstać w czasie jego trwania. Bezprzedmiotowość postępowania będzie miała miejsce, gdy brak jest podstaw prawnych do merytorycznego rozpoznania danej sprawy w ogóle lub nie było podstaw do rozpoznania jej w drodze postępowania administracyjnego. Innymi słowy występuje wtedy, gdy brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty (por. B. Adamiak, J. Borkowski – „Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz” – C. H. Beck, Warszawa 1996 r., str. 462). Wystąpienie takiego zdarzenia prawnego lub faktycznego, które spowodowałoby, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu), a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo materialne łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej skutkuje bezprzedmiotowością postępowania. (por. wyrok Naczelnego

Sądu Administracyjnego z dnia 18 kwietnia 1995 r., sygn. akt SA/Łd 2424/94, publ. ONSA 1996/2 poz. 80; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 maja 2002 r., sygn. akt I SA 2470/2000, publ. LexPolonica 381582; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 czerwca 2000 r., sygn. akt I SA/Ka 2247/98, pub. LexPolonica 382377).

Jak stwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 10 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt II GSK 467/11 – istota bezprzedmiotowości postępowania polega na tym, że nastąpiło takie zdarzenie prawne lub faktyczne, które spowodowało, że przestała istnieć ta szczególna relacja między faktem (sytuacją faktyczną danego podmiotu) a prawem (sytuacją prawną danego podmiotu), z którą prawo łączy obowiązek konkretyzacji normy w postaci wydania decyzji administracyjnej. (*LEX nr 1219036*). W przedmiotowym postępowaniu takim zdarzeniem prawnym jest niewątpliwie wystąpienie przedawnienia możliwości wszczęcia postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Zgodnie z przedstawionymi wcześniej unormowaniami prawnymi niniejsze postępowanie administracyjne winno zostać wszczęte przed dniem 31 grudnia 2010 r. W tej sprawie przedawnienie możliwości orzekania w sprawie praktyki stanowiącej naruszenia zbiorowego interesu konsumentów powoduje oczywisty brak podstaw prawnych i faktycznych do merytorycznego rozpatrzenia sprawy. Przywołane okoliczności uzasadniają umorzenie niniejszego postępowania.

W wyroku z dnia 28. 06. 1995r. (sygnatura akt XVII Amr 24/95) Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Antymonopolowy orzekł, że uzasadnienie decyzji o umorzeniu postępowania wydawanej na podstawie art. 105 § 1 k.p.a. nie może zawierać treści dotyczących rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty, czy też w inny sposób wyrażać stanowiska organu antymonopolowego w zakresie zasadności zarzutów sformułowanych we wszczęciu postępowania. Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do rozważenia w przedmiotowej decyzji dalszych kwestii związanych z tą sprawą.

Mając na względzie ww. okoliczności Prezes Urzędu orzekł, jak w sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 1 i § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zmianami) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury*

Barbara Romańczak-Graca

Otrzymuje:

AIDA SYSTEM Sp. z o.o.